

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

14 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2017, în cauza penală în privința lui:

*Osoianu Cătălin Xxxxx, născut la
xx.xx.xxxx, originar și locuitor în Xxxxx,*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 02.02.2017 - 07.06.2017;

Instanța de apel: 10.07.2017 - 14.11.2017;

Instanța de recurs: 08.02.2018 - 14.03.2018.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni, sediul Dubăsari din 07 iunie 2017, *cauza fiind examinată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală*, Osoianu Cătălin a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 217/1 alin. (4) lit. d Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de 4 (patru) ani 8 (opt) luni închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții care ar permite accesul la substanțe psihotrope sau medicamentelor ce au circuit restrâns în medicină pe termen de 3 (trei) ani.

Osoianu Cătălin a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 311 alin. (2) lit. a) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de 1 (unu) an, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor stabilite, lui Osoianu Cătălin i s-a aplicat pedeapsa definitivă de 4 (patru) ani 9 (nouă) luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții care ar permite accesul la substanțe psihotrope sau medicamentelor ce au circuit restrâns în medicină pe termen de 3 (trei) ani.

S-a încasat din contul lui Osoianu Cătălin în beneficiul statului suma de 1 590 (o mie cinci sute nouăzeci) lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a stabilit că Osoianu Cătălin, pe parcursul anului 2015 până în luna iulie a anului 2016, împreună și de comun acord cu mai multe persoane, au transportat, păstrat și distribuit, substanțe narcotice în scop

de înstrăinare mai multor locuitori din mun. Chișinău, dar și din localitățile r-lui Dubăsari.

La 03.02.2016, cet. Osoianu Cătălin, împreună cu mai multe persoane, aflându-se în mun. Chișinău, cu scopul de a transporta, păstra și distribui substanțe narcotice au transmis lui Balan Ilie un pachet din polietilenă și unul din folie de staniol în care se află substanțe psihotrope pentru a fi vândute în continuare pe teritoriul r-lui Dubăsari. La 02.03.2016, cet. Balan Ilie s-a deplasat cu automobilul personal de model „BMW xxx X” cu n/î XXX xxx în s. Xxxxx, r-nul Xxxxx, unde în preajma hidrocentralei, în cadrul achiziției de control a realizat scopul comun, vânzând contra sumei de 2.500 lei, un pachet din polietilenă și unul din folie de staniol în care se aflau substanțe cu aspect de pulbere de culoare albă, care au fost ridicate în cadrul acțiunilor de urmărire penală.

Conform raportului de constatare tehnico-științifică nr.34/12/1 - R - 956 din 03 martie 2016 - substanța cu aspect de pulbere de culoare albă prezentată la examinare într-un pachet de polietilenă și altul de staniol, depistate și ridicate la 02.03.2016 în rezultatul percheziției autoturismului de model „BMW xxx”, cu n/î XXX xxx, ce aparține cet. Balan Ilie, reprezintă amfetamină, care se atribuie la categoria substanțelor psihotrope. Cantitatea substanței psihotropă (amfetamină) constituie în total 3,401 g (3,298 și 0,103 g).

Potrivit listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.79 din 23.01.2006, cantitatea de 3,401 g de amfetamină se atribuie la substanțe narcotice și constituie proporții deosebit de mari.

Tot el, Osoianu Cătălin, la 17.06.2016, urmărind aceleași intenții infracționale, împreună și de comun acord cu alte persoane, aflându-se în mun. Chișinău, cu scopul de a transporta, păstra și distribui substanțe narcotice, a preluat de la o persoană la moment neidentificată un pachete din folie de staniol în care se aflau substanțe psihotrope pe care a transportat-o la IP Dubăsari cu sediul în sat. Ustia, r-nul Dubăsari și le-a transmis ofițerilor de investigație a IP Dubăsari prezentându-le ca substanțe psihotrope precum că procurate de la cet. Vicol Lilian în cadrul măsurii speciale de investigație drept achiziție de control. În atare împrejurări, Osoianu Cătălin, realizând scopul comun, a transmis pachetul indicat, în care se afla substanță cu aspect de pulbere de culoare albă, ofițerului de investigație a BCG a SII a IP Dubi Furmuzachi Dumitru, însușind astfel suma de 700 (șapte sute) lei, care i-au fost transmiși pentru realizarea măsurii speciale - achiziției de control.

Conform raportului de constatare tehnico-științifică nr.34/12/1 - R - 4532 din 12 august 2016, substanța cu aspect de bulgări și pulbere prezentată la examinare ridicată în rezultatul efectuării măsurii speciale de investigație achiziție de control, reprezintă amfetamină care se atribuie la categoria substanțelor psihotrope. Cantitatea de substanță psihotropă (amfetamin) constituie 0,664 g, respectiv, proporții mari.

Potrivit listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora aprobată prin

Hotărârea Guvernului nr.79 din 23.01.2006, cantitatea de 4,065 g (3,298 + 0,103 g + 0,664g) de amfetamină se atribuie la substanțe psihotrope și constituie proporții deosebit de mari.

Instanța de fond a încadrat în drept acțiunile inculpatului în baza art. 217/1 alin. (4) lit. d) Cod penal, după semnele calificative transportarea, păstrarea, distribuirea, substanțelor narcotice în scop de înstrăinare, comisă în proporții deosebit de mari.

Tot el, Osoianu Cătălin, la 30.12.2016, aflându-se în incinta biroului nr. 1 din sediul procuraturii Dubăsari, fiind preîntâmpinat conform art. 311 Cod penal - pentru denunțul intenționat fals, după a audiat în calitate de învinuit în cadrul cauzei penale nr.2016130238, cu scopul denunțării cu bună știință falsă, intenționat a declarat că infracțiunea de punere în circulație a substanțelor narcotice care a fi comisă la 17.06.2016, a fost săvârșită de către Vicol Igor persoană, despre care în cadrul urmăririi penale s-a constatat că nu a avut atribuții la săvârșirea acestei fapte infracționale. Pentru realizarea infracțiunii Osoianu Cătălin a relatat că la 17 iunie 2016 a participat în calitate de investigator sub acoperire efectuarea unei achiziții de control pentru care s-a deplasat în mun. Chișinău pe str. Xxxxx și cu banii primiți de la organul de poliție, s-a ridicat la etajul 3 a unui bloc din apropiere, unde Vicol Igor i-a vândut contra sumei de 700 lei un pachet în care se afla amfetamină. La întrebările suplimentare, Osoianu Cătălin a schimbat declarațiile sale și a recunoscut că drogul nu l-a procurat de la Vicol Igor, ci de la un prieten de-al său pe nume Vasilache Iulian cu care s-a întâlnit în aceeași zi în preajma blocului unde locuiește Vicol Igor.

Instanța de fond a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 311 alin. (2) lit. a) Cod penal - denunțarea cu bună știință falsă în scopul de a-l învinui pe cineva de săvârșirea unei infracțiuni, făcută unui organ sau unei persoane cu funcție de răspundere, care sunt în drept de a porni urmărirea penală, legată de învinuirea de săvârșirea unei infracțiuni grave, deosebit de gravă sau excepțional de grave.

3. Împotriva sentinței a declarat apel inculpatul care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă.

În motivarea apelului a indicat că la etapa de urmărire penală a conlucrat cu organul de urmărire penală, prin urmare instanța urma să aplice în privința sa prevederile art. 217 alin. (5) Cod penal și să-l libereze de răspundere penală. Totodată, consideră că în privința sa este aplicabilă Legea nr. 210 cu privire la amnistie.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2017, s-a admis apelul declarat de către inculpat, s-a casat parțial sentința, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, în partea încasării cheltuielilor judiciare, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri prin care s-a respins cererea înaintată de procuror în interesul statului privind încasarea de la Osoianu Cătălin în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în mărime de 1 590 (o mie cinci sute nouăzeci) lei, ca fiind neîntemeiată.

În rest dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1. Colegiul a constatat că la pronunțarea sentinței, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și just a concluzionat că inculpatul este vinovat de comiterea infracțiunilor încriminate, or, împrejurările ce dovedesc în afara oricăror dubii culpabilitatea acestuia au fost elucidate și constatate din totalitatea de probe acumulate, cercetate la dosarul respectiv, fiind corect apreciate, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Colegiul Penal constată că prima instanță nu a comis careva erori de fapt care ar impune casarea sentinței adoptate în partea recunoașterii vinovăției inculpatului în comiterea acțiunilor infracționale, prima instanță în sentința corect și justificat și-a motivat soluția sub aspectul recunoașterii vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217/1 alin. (4) Cod penal și art. 311 alin. (2) lit. a) Cod penal Cod penal, luând în considerație probele administrate legal de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată la prezenta cauză penală, cu respectarea prevederilor art. 100 al. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludentei, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, și ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpatului în comiterea faptei și prezența în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunilor incriminate.

Instanța a constatat că inculpatul este de acord cu starea de fapt stabilită de prima instanță, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor sale, însă critică hotărârea primei instanțe referitor la aplicarea unei pedepse prea dure. Analizând acest temei în raport cu motivele invocate în apel, Colegiul a reținut că acesta nu și-a găsit confirmarea la judecarea apelului declarat, lipsind temeiuri de implicare a instanței de apel în sensul casării hotărârii contestate în partea individualizării și stabilirii pedepsei.

Afirmațiile inculpatului precum că instanța de fond incorect a individualizat pedeapsa, numindu-i o pedeapsă prea aspră, Colegiul le-a considerat neîntemeiate, or, la stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de fond a ținut cont de prevederile art. 61, 70, 75, 76-78, 90 alin. (4) Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, de caracterul și gravitatea infracțiunii săvârșite, și anume de faptul că prin acțiunile sale Osoianu Cătălin a comis o infracțiune mai puțin gravă și una deosebit de gravă prin prisma art. 16 Cod penal, de persoana acestuia, care anterior nu a fost condamnat (f.d. 82, vol. I), de recunoașterea vinovăției, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află (f.d. 28, 45-46 vol. II), la locul de trai se caracterizează pozitiv (f.d. 29, 47 vol. II).

Drept circumstanță atenuantă a fost reținută căința sinceră manifestată de către inculpat, circumstanțe agravante, nefiind stabilite.

Prin urmare, instanța de fond a statuat corect că la caz, reieșind din limita prevăzută de sancțiunea infracțiunii constatate, ținând cont de scopul restabilirii

echității sociale, reieșind din circumstanțele stabilite, din gradul prejudiciabil al faptei, principiul individualizării pedepsei, persoana inculpatului, care este la prima abatere de lege, este posibilă aplicarea pedepsei cu închisoarea, în acest sens poziția instanței în mod prioritar s-a axat pe asigurarea principiului aplicării unei pedepse echitabile, pornind de la evaluarea gradului influenței pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, apreciind obiectiv toate circumstanțele prezentei cauze.

Colegiul a respins argumentul inculpatului precum că instanța de fond urma să-i numească o pedeapsă mai blândă, deoarece a conlucrat cu organul de urmărire penală, or la faza de urmărire penală Osoianu Cătălin și-a dat acordul de conlucrare cu organul de urmărire penală în vederea contracțării fenomenului circulației ilicite a substanțelor narcotice sau psihotrope (f.d. 184, vol. I), însă, prin comportamentul său ulterior, nu a dat dovadă de căință sinceră (la faza de urmărire penală), de conștientizare deplină a consecințelor acțiunilor sale, de contribuție activă la descoperirea infracțiunii. Astfel, instanța de fond just a menționat că participând în calitate de investigator sub acoperire la o măsură de achiziție sub control, Osoianu Cătălin, cu bună știință a indus în eroare ofițerii de investigații și organul de urmărire penală cu privire la persoana de la care a achiziționat amfetamină, și anume, l-a indicat pe Vicol Lilian ca fiind vânzător, deși în realitate a procurat de la o altă cunoștință de a sa. Prin urmare, comportamentul inculpatului la faza urmăririi penale este criticabil și nu constituie o premisă pentru aplicarea față de acesta a unei pedepse mai blânde și aplicarea art. 217 alin. (5) cod penal.

Totodată, a fost respins argumentul inculpatului precum că față de el urmau să fie aplicate prevederile Legii privind amnistia, or, instanța de fond a explicat că infracțiunea prevăzută de art. 311 alin. (2) lit. a) Cod penal a fost comisă la 30.12.2016, pe când Legea nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia, stipulează că prevederile acesteia pot fi aplicate față de persoanele care au comis infracțiunea până la adoptare - 29.07.2016.

Concomitent, instanța de fond a reținut că deși instanța de fond a încadrat corect acțiunile inculpatului și a individualizat corect acestuia pedeapsa aplicată totuși constată că instanța de fond în mod eronat a admis cererea procurorului și a încasat de la inculpat în beneficiul statului suma de 1 590 (o mie cinci sute nouăzeci) lei, cu titlu de cheltuieli judiciare, din următoarele considerente.

Procurorul în ședința instanței de fond a întemeiat cheltuielile judiciare invocate pentru efectuarea expertizelor judiciare și întocmirea Raportului de expertiză 34/12/1-/-956 din 03.03.2016 - în sumă de 510 lei, întocmirea Raportului de expertiză 34/12/1-R-1546 - 360 lei; Raportului de expertiză 34/12/1-R-1547 din 31.03.2016 - 360 lei și Raportului de expertiză 34/12/1-R-1519 din 30.03.2016 - câte 360 lei, în total în sumă de 1080 lei.

Astfel, instanța de fond a constatat că expertizele date au fost dispuse de organul de urmărire penală în baza art. 143 Cod de procedură penală pentru a determina natura substanțelor ridicate prin achiziție de control și cantitatea acestora. Astfel,

efectuarea rapoartelor nominalizate constituie o măsură procesuală ce ține de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina părții acuzării. Prin urmare, cheltuielile judiciare solicitate de către acuzatorul de stat care au fost necesare pentru efectuarea expertizelor judiciare sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului, iar normele procedurale nu prevăd achitarea din contul condamnatului a cheltuielilor judiciare care constituie cheltuieli de expertiză. Prin urmare, Colegiul a considerat necesar a respinge cererea procurorului privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor de judecată în mărime de 1 590 lei, ca fiind neîntemeiată.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a acesteia, în partea respingerii cererii procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată din contul inculpatului, cu menținerea sentinței în această parte.

În susținerea recursului procurorul indică că efectuarea cheltuielilor judiciare într-o cauză penală este provocată de săvârșirea unei infracțiuni care impune desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o. Ca urmare cheltuielile judiciare sunt imputabile inculpatului pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind vinovăția sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat.

În circumstanțele expuse, acuzarea consideră că cheltuielile de judecată suportate de către stat în cauza penală de învinuirea lui Osoianu Cătălin urmează să fie încasate din contul acestuia.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

Colegiul reține că procurorul indică ca temei de drept întru casarea deciziei recurate pct. 6) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală ce prevede că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului dacă hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.*

Însă, acest temei nu și-a găsit confirmare în urma cercetării materialelor cauzei, cu atât mai mult că recurentul invocă de fapt dezacordul cu soluția instanțelor de fond prin care cheltuielile de judecată în mărime de 1590 lei pentru efectuarea expertizelor judiciare și întocmirea rapoartelor de expertiză, au fost trecute în contul statului.

Instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 229 alin. (1) și (3) Cod de procedură penală, care stipulează că *cheltuielile judiciare sunt suportate de*

condamnat sau sunt trecute în contul statului și instanța poate elibera de aceste cheltuieli, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.

Potrivit prevederilor art. 227 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Cheltuielile judiciare cuprind sumele plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali. Cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Potrivit art. 228 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuielile privind efectuarea expertizelor judiciare și întocmirea rapoartelor de expertiză în privința inculpatului, solicitate de către organul de urmărire penală, nu se includ în categoria cheltuielilor judiciare care urmează a fi achitate de către condamnat. Mai mult, Colegiul indică că, în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea procurorului, plățile necesare pentru efectuarea expertizei, vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat prin prisma prevederilor art. 227 Cod de procedură penală.

Astfel, suma de 1590 lei solicitată de către procuror ca să fie încasată de la inculpat în folosul statului, constituie cheltuieli care au fost suportate pentru efectuarea expertizelor judiciare și întocmirea Raportului de expertiză 34/12/1-/-956 din 03.03.2016 - în sumă de 510 lei, întocmirea Raportului de expertiză 34/12/1-R-1546 - 360 lei; Raportului de expertiză 34/12/1-R-1547 din 31.03.2016 -360 lei și Raportului de expertiză 34/12/1-R-1519 din 30.03.2016 - câte 360 lei, în total în sumă de 1080 lei.

Potrivit prevederilor art. 143 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, în cazuri când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză.

Ca urmare, Colegiul penal conchide că, temeiurile indicate de recurent nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorii de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii adoptate pe caz și potrivit legii, se impune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat. Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea atacată cuprinde motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, astfel, recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Soluția adoptată de instanța de apel corespundea prevederilor art. 7 alin. (1) Cod de procedură penală, iar modificarea ulterioară a legislației la capitolul cheltuielilor de judecată nu poate servi temei de implicare în decizia definitivă.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2017, în cauza penală în privința lui Osoianu Cătălin, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 12 aprilie 2018.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun